

В результаті тваринам кожної групи були присвоєні відповідні ранги по живій масі і суміжним віковим періодам (0-1-2, 1-2-3, 2-3-4, 3-4-5, 4-5-6, 12-18-24 міс.), а проведені розрахунки показали, що високі прирости мали великі бички (клас М⁺, група III), стабільністю росту і розвитку відрізнялись середні тварини (клас М⁰, група II) і скороспілістю – дрібний по масі молодняк (клас М⁺, група I).

Таким чином, на підставі аналізу результатів продуктивності і інтенсивності формування, досягнення до визначеного віку високих вагових кондицій, які залежать від генетичних і середовищних факторів, можна сказати, що між початковою і кінцевою масою тіла існує тісний зв'язок. Тому, для прогнозування кінцевих показників живої маси в віці 24 міс., ми пропонуємо використовувати дані живої маси при народженні, в віковому періоді 1-2-3 міс., а також коефіцієнти кратності збільшення живої маси тварин.

УДК 636.2.-083.37.

ПОКАЗНИКИ МОРФОЛОГІЧНОГО СКЛАДУ ТУШ ПІДДОСЛІДНИХ БИЧКІВ З РІЗНОЮ ІНТЕНСИВНІСТЮ ФОРМУВАННЯ

О.І.ХАДЖИДАВИДОВ,

О.В.ФІНЧЕНКО – аспіранти, Херсонський ДАУ

Рівень м'ясної продуктивності, а також якість яловичини та її смакова цінність залежать від віку, живої маси, вгодованості, породи. Ці фактори впливають на кількісне відношення тканин у туші і на її хімічний склад.

Вивчення морфологічного складу туш в досліді проводилось після забою бичків у віці 24 місяців за результатами обвалювання лівих напівтуш, розділяючи їх на анатомічні відруби з подальшим виділенням м'якоті і кісток. Це дало змогу провести остаточну порівняльну оцінку м'ясної продуктивності бичків червоної степової породи з різною інтенсивністю формування. В результаті встановлено, що маса охолодженої туші і м'якотної тканини у бичків III групи була значно більшою, ніж у молодняка I і II групи і в середньому становила 254,7 і 195,9 кг (I група), 279,3 і 216,2 кг (II група), 308,0 і 240,2 кг (III група). Різниця по цих показниках пов'язана, з тим, що не зважаючи на меншу інтенсивність формування в порівнянні з бичками I і II групи, молодняк III групи мав більшу живу масу при народженні і вищі показники приростів за період досліду. Швидкість росту та інтенсивність формування тварин вплинули на сортовий склад м'якотної тканини за ковбасною класифікацією. Так, вихід м'якоті вищого сорту у відносних показниках по групах склав 31,5;

31,8; 32,1%, I сорту – 40,2; 37,7; 34,8%, II сорту – 28,3; 30,6; 33,1%, тобто знаходився на однаковому рівні, але по абсолютному сортовому виходу значно переважали бички крупні по масі з повільним формуванням.

Таблиця 1 – Морфологічний склад туш в дослідках по групах

Показники	Групи		
	I	II	III
Маса охолодженої туші, кг	254,7±2,03	279,3±2,62	308,0±1,92
Всього м'якотної тканини, кг	195,9±1,36	216,2±2,06	240,2±1,47
в т.ч. вищого сорту	61,8±1,06	68,8±1,73	77,1±1,62
I сорту	73,8±1,07	81,2±0,73	83,7±0,41
II сорту	55,3±0,44	66,2±0,48	79,4±,55
Жир, кг	3,3±0,03	3,4±0,03	3,6±0,06
Сухожилля і хрящі, кг	5,0±0,07	5,4±0,06	5,9±0,06
Кістки, кг	50,5±0,58	54,3±0,48	58,3±0,32

УДК 639.3

ІХТІОФАУНА ТА ПРОДУКТИВНІ МОЖЛИВОСТІ МАЛИХ ВОДОСХОВИЩ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я

І.М.ШЕРМАН – д.с.-г.н., професор, Херсонський ДАУ

Стихійно сформована іхтіофауна малих водосховищ складається більше ніж з 30 видів. Серед них риби річкових прісноводних комплексів – сазан, карась, лящ, плітка, густера, краснопірка, головень, гірчак, верхівка, пічкур вівсянка, судак, йорж, окунь, щука, сом, бички різних видів, тюлька, щиповка. Солонуватоводні комплекси включають колючок – триголкову та дев'ятиголкову, атерину, пелінгаса, голку-рибу, бичка-трав'яника. Інтродуценти представлені білим і строкатим товстолобиками, їх гібридами різного ступеня кровності, білим амуром, немаєю, бестером, великоротим та малоротим буфало.

Природна рибопродукція за рахунок аборигенів, які в певній мірі формували іхтіоценози безконтрольно, не перевищує 65 кг/га. Перспективи її збільшення, навіть застосовуючи інтенсифікацію, нереальні. Вирішення цієї проблеми постає в докорінній реконструкції іхтіофауни, проведенні меліоративних робіт, спрямованих на пригнічення розвитку малоцінних риб з низьким рівнем продукцій-